

wustzijn van wat ze deden; alles werd werktuigelijk gedaan, altijd in gedachten, Sjaontje draaide en Kees verstelde de platen.

Achter hen was de bankwerkerij vol drukte, assen en riemschijven wentelden, riemen klapperden jagend; de draai-, schaaf-, steek- en freesbanken deden het werk, langzaam-zeker in bedrijvig bewegen in de groote zaal, vol takels en stangen, waartusschen de riemen wegsnelden en de riemschijven joegen.

Er was een onafgebroken gesnerp in 't lokaal en een haastig gerik-tik van hamers hing den heelen dag over de werktafels, waar de werklui bogen over hun werk. Maar Kees en Sjaontje letten nooit op die beweging, ze deden wat hun was gelast, met de zekerheid na dit weer iets anders te zullen doen.

Als ze zich soms verveelden keken ze telkens naar Kees' horloge, dat tegen den muur hing; langzaam kroop daar de wijzer voort en soms waren de afstanden tusschen twee uurcijfers eindeloos. Ze hoopten dat het uur al om was — en als het dan „avond" werd en de stoomfluit loeide, dan was hun hoop weg en ze wisten niet waarom ze er zoo naar verlangd hadden.

Kees had een huishouden en een zwakke vrouw.

Meestal zag hij bij zijn binnenkomen heur geel gezicht met brandende angst-oogen, tusschen de gordijnen gluren.

Ze keek hem geschrokken aan — want ze schrok licht, trok hij dan het gezicht even in een gedwongen lach dan keek zij een anderen kant uit vol afschuw.

Op den grond zaten de kinderen en speelden met wat ze van tafel of uit een kast hadden kunnen krijgen. Ze zaten soms vijf bij elkaar — het oudste een jaar of zeven. Nu nam hij hun voorzichtig de kommetjes af, of trok hun een mes uit de kleverige klauwtjes; doch dan begonnen ze te schreeuwen van woede. Soms liepen ze dadelijk weg als hij binnenkwam, de straat op of naar achter, op een klein binnenplaatsje, waar ze door een opening in een zwarte schutting die ietwat scheef gezakt was, konden kruipen en zoo bij de bureu in huis komen, waar ze met andere op den grond zittende wezens speelden.

Dat gat in de schutting was oorzaak van heel wat verwarring, maar 't had ook zijn nut.

Als er bij Kees Klant b.v. mazelen waren, hadden een paar kinderen in het naaste huisje ze ook, met diphteritis en slijmhoest ging 't evenzoo, en ééns gebeurde het, dat er in ieder der twee buurhuizen een lijkje in geel geverfde kist boven aarde stond. Het kwam ook voor, dat er 's middags een paar „jong" van Kees bij Klaas Sanders aan tafel stonden om aardappels te eten of omgekeerd.

Maakte zekere positie van eene der moeders uit de twee scheve huisjes in de Goedebroersstraat achter de meelfabriek, het gewenscht, dar de kinderen wat uit de vertrekken waren, dan gingen ze door de opening in de schutting naar de buurvrouw, die er uit den aard der zaak dan beter op passen kon.

Was er voor beide vrouwen in de krotjes tegelijk een uur van benauwdheid en ellende aangebroken, wat ook al eens voorkwam, dan krioiden ze op de twee binnenplaatsjes en amuseerden er zich door met zooveel te gelijk als mogelijk was door het gat in de schutting te kruipen of te vechten.

Er hadden op de binnenplaatsjes — twee kuilen als 't ware tusschen de starre golving van zwart-roode daakjes en muurtjes — waar in de plaats van vergruizelde plavuizen hier en daar putjes vol weeke modder en zeepsop waren gekomen, al verscheidene kleine, ongewassen „jong" in lompjes van tè groote of tè kleine afleggertjes van weldadige burgerlui gespeeld, wier plaats na een paar regendagen op het kerkhof niet meer te vinden was geweest, nadat ze er door hun vader en den doodgraver waren neergelegd.

Al meermalen had de eigenaar der panden 139 A en 140 A in de Goedebroersstraat op de achterplaatsjes gestaan en den pas ingetrokken huurder beloofd de kapotte plavuizen te zullen vernieuwen en het gat in de schutting te laten dichtspijkeren: — 't was er nog niet van gekomen omdat het de huurders meestal aan lust of moed ontbrak er bij den baas, die toch genoeg „consiederaossie" met hen moest gebruiken van wege achterstallige huur, voor de tweede maal om te vragen. Trouwens als de opening nu was dicht gemaakt zou er een „vreeselijke revolutie" onder de San-